

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR VI

SARAJEVO, 28. 12. 2018.

BROJ / NUMBER: 10.3.3

TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, III tromjesečje 2018. QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, III quarter 2018

Federalni zavod za statistiku u ovom saopćenju objavljuje prvu procjenu bruto domaćeg proizvoda (BDP) za treće tromjesečje 2018. godine.

Tromjesečni BDP ukazuje na kratkoročna privredna/gospodarska kretanja, te je stoga korisno sredstvo za ekonomske analize i politike. Osnovna svrha obračuna tromjesečnog BDP-a je izračun realne stope rasta.

Realni rast BDP-a u trećem tromjesečju 2018. godine u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine iznosi 3,0%.

Posmatrano po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, značajniji rast bruto dodane vrijednosti u trećem tromjesečju 2018. godine zabilježen je u djelatnostima: Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov (A) 8,8%; Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala; Prijevoz i skladištenje; Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (G,H,I) 6,9%; Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (K) 6,0% i Umjetnost, zabava i rekreacija; Ostale uslužne djelatnosti (R,S) 5,0%.

Značajniji pad bruto dodane vrijednosti zabilježen je u djelatnosti Prerađivačka industrija (C) 1,5%.

In this First release Institute for Statistics of FBiH presents first estimate of Gross domestic product (GDP) for the third quarter of 2018.

Quarterly GDP data focus on short-term movements of the economy and therefore is a useful tool for economic analysis and policy. Main purpose of the quarterly GDP estimate is the calculation of real growth rate.

The real GDP growth in the third quarter of 2018, compared to the same quarter of the previous year is 3.0%.

Observed by sections of Clasification of Activity BiH 2010, in the third quarter of 2018 compared to the same quarter of the previous year, significant real growth of the gross value added was recorded in: Agriculture, forestry and fishing (A) 8.8%; Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; Transportation and storage; Accommodation and food service activities (G,H,I) 6.9%; Financial and insurance activities (K) 6.0% and Arts, entertainment and recreation; Other service activities (R,S) 5.0%.

Significant decrease of the gross value added in real terms was recorded in Manufacturing (C) 1.5%.

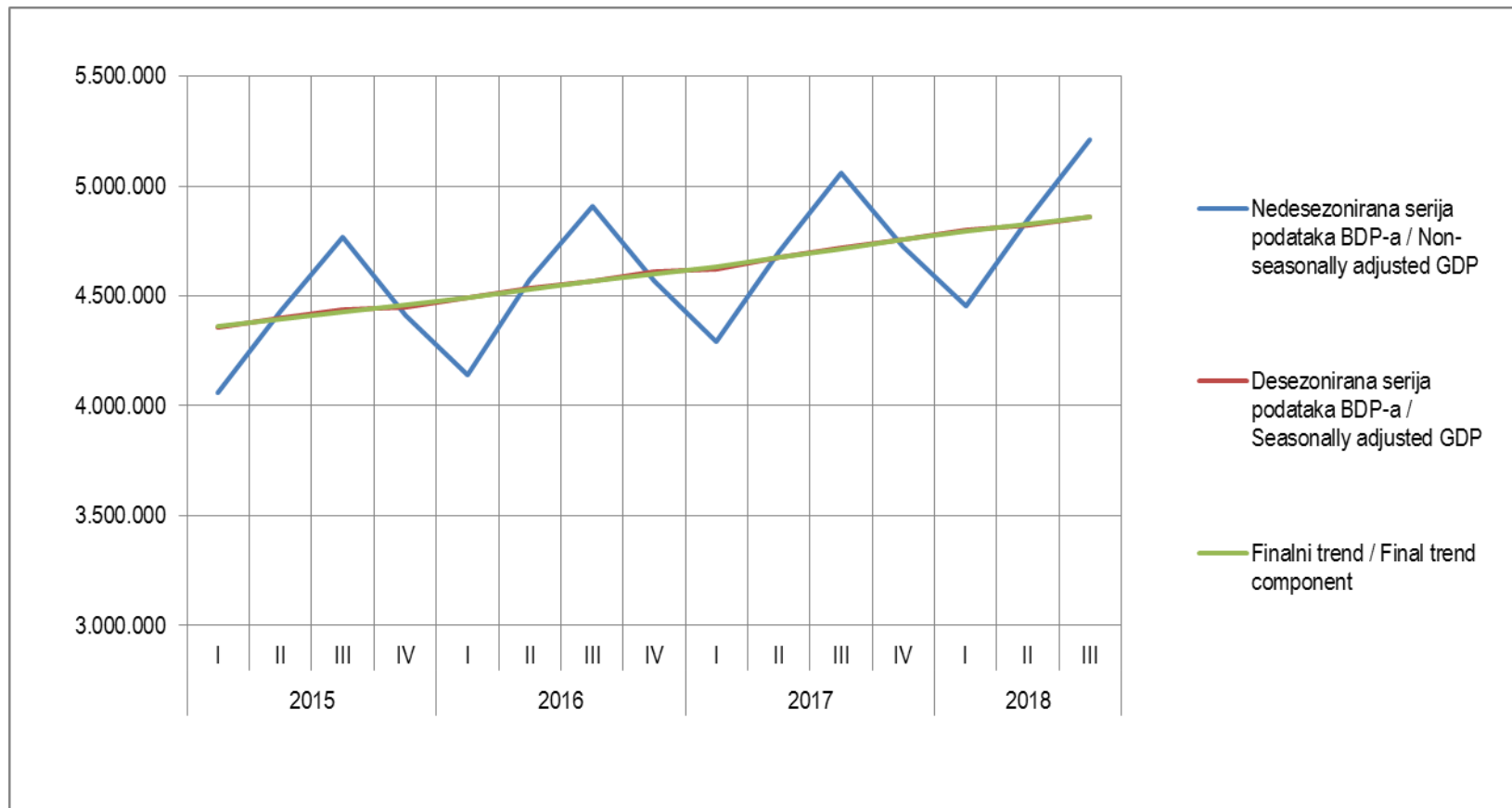
1. TROMJESEČNI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STOPE REALNOG RASTA

QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2015				2016				2017				2018 ¹⁾				%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	
Nedesezonirani podaci, promjene u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine	1,2	3,8	4,5	2,6	2,1	3,1	3,0	3,6	3,7	2,8	3,1	3,5	3,7	3,1	3,0		Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year
Desezonirani podaci, promjene u odnosu na prethodno tromjesečje	0,4	1,0	0,9	0,2	1,0	1,0	0,7	0,9	0,3	1,2	0,9	0,8	0,9	0,5	0,7		Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter
Finalni trend, promjene u odnosu na prethodno tromjesečje	0,9	0,8	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7		Final trend component, changes compared to the previous quarter

¹⁾ Procjena / Estimate

GRAFIKON 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STALNE CIJENE, hilj. KM
QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, CONSTANT PRICES, 000 KM

2. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, TEKUĆE CIJENE

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2015	856.827	3.617.743	2.356.677	670.339	3.797.346	838.704	783.025	996.343	752.887	3.281.440	441.414	544.954	15.491.114	3.197.186	18.688.300
2016	929.991	3.878.106	2.586.069	690.046	4.002.630	847.482	826.949	1.033.918	794.739	3.255.234	519.290	565.972	16.212.413	3.327.707	19.540.120
2017	846.280	4.196.355	2.889.706	709.158	4.325.809	865.580	881.478	1.144.634	805.346	3.331.769	557.885	584.492	17.079.802	3.459.894	20.539.696
2015. I	80.864	852.262	517.382	158.639	810.052	198.798	185.617	248.779	182.285	819.158	108.221	132.045	3.512.630	722.173	4.234.802
II	215.787	887.862	595.877	164.090	967.311	211.218	200.234	249.971	186.960	825.785	113.123	135.360	3.886.979	791.486	4.678.465
III	452.987	918.553	616.149	170.746	1.029.406	224.251	197.790	249.691	192.197	815.562	110.485	137.589	4.224.079	862.127	5.086.206
IV	107.190	959.066	627.268	176.864	990.578	204.437	199.383	247.903	191.444	820.936	109.585	139.960	3.867.426	821.400	4.688.827
2016. I	91.220	897.242	564.734	163.979	851.853	198.535	196.859	254.610	194.463	813.196	125.521	138.679	3.648.800	742.262	4.391.063
II	219.665	970.742	680.343	168.416	1.005.734	211.413	210.095	257.376	198.225	815.541	126.537	141.908	4.041.837	804.823	4.846.660
III	504.975	962.188	659.147	175.863	1.098.557	218.361	203.073	256.137	199.224	805.818	133.749	141.289	4.416.657	889.660	5.306.318
IV	114.130	1.047.934	681.846	181.788	1.046.485	219.173	216.922	265.794	202.826	820.679	133.483	144.096	4.105.118	890.962	4.996.080
2017. I	97.563	963.191	628.255	166.751	929.060	204.666	216.647	271.788	195.356	831.589	141.930	143.526	3.875.014	755.417	4.630.431
II	204.662	1.034.485	741.665	174.921	1.091.180	219.554	225.435	283.390	200.735	835.734	140.179	146.374	4.263.899	857.046	5.120.946
III	433.849	1.088.724	762.591	182.072	1.186.645	221.061	218.214	290.567	202.398	816.606	138.054	146.674	4.631.515	980.835	5.612.350
IV	110.206	1.109.955	757.196	185.414	1.118.925	220.299	221.183	298.889	206.857	847.840	137.723	147.918	4.309.373	866.596	5.175.970
2018. ¹⁾ I	97.174	1.052.738	681.192	169.670	989.251	208.718	217.870	301.939	202.072	866.240	141.793	145.431	4.102.034	833.632	4.935.666
II	217.966	1.047.669	739.348	182.876	1.210.351	223.163	235.014	303.865	205.782	873.354	144.632	147.373	4.497.300	894.758	5.392.058
III	458.113	1.101.280	767.024	189.590	1.303.771	228.739	231.695	303.865	206.577	877.016	147.218	148.444	4.899.421	975.089	5.874.510

¹⁾ Procjena / Estimate

3. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, STALNE CIJENE U CIJENAMA PRETHODNE GODINE

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT CONSTANT PRICES OF PREVIOUS YEAR

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2015	822.870	3.533.418	2.303.128	666.124	3.741.728	829.319	777.774	986.868	721.785	3.240.761	424.464	548.837	15.196.274	3.180.807	18.377.081
2016	933.151	3.792.018	2.510.608	674.246	3.974.619	845.426	834.630	1.000.679	773.531	3.251.418	448.848	580.545	15.948.021	3.291.486	19.239.507
2017	831.224	4.126.437	2.805.646	693.251	4.244.742	861.647	889.092	1.035.331	796.439	3.309.223	549.074	599.114	16.737.346	3.435.453	20.172.799
2015. I	94.658	831.767	508.818	161.110	807.775	196.872	185.553	245.794	178.099	815.483	105.629	132.944	3.489.796	730.466	4.220.263
II	206.975	875.519	584.817	165.335	948.353	208.365	196.619	246.508	179.133	815.317	106.727	134.772	3.814.079	798.344	4.612.422
III	403.146	898.428	598.733	168.315	1.011.987	221.977	195.385	247.075	183.596	803.040	106.782	138.641	4.101.089	858.419	4.959.508
IV	118.091	927.704	610.759	171.364	973.613	202.106	200.217	247.491	180.957	806.921	105.326	142.480	3.791.310	793.578	4.584.888
2016. I	111.592	880.505	555.547	161.267	855.938	198.757	198.954	249.846	190.652	812.389	113.109	142.328	3.630.681	749.330	4.380.011
II	238.201	956.005	662.924	167.479	999.263	212.004	210.133	250.094	192.438	814.809	113.275	143.183	4.010.519	827.724	4.838.243
III	459.871	943.698	637.406	171.285	1.089.795	218.378	205.262	250.294	194.056	805.021	112.565	146.206	4.304.020	888.300	5.192.320
IV	123.486	1.011.809	654.732	174.216	1.029.622	216.287	220.282	250.445	196.384	819.198	109.899	148.829	4.002.801	826.132	4.828.933
2017. I	120.216	941.836	611.516	163.927	909.990	198.402	215.144	258.460	192.539	831.856	138.770	144.806	3.826.336	785.381	4.611.717
II	210.505	1.021.770	720.509	171.623	1.067.749	218.325	222.144	258.655	197.842	833.030	137.772	147.269	4.192.146	860.466	5.052.612
III	374.174	1.081.266	743.375	177.521	1.171.001	223.516	223.901	258.929	201.630	812.705	136.884	152.488	4.509.038	925.511	5.434.549
IV	126.329	1.081.565	730.246	180.181	1.096.003	221.405	227.902	259.286	204.427	831.632	135.649	154.552	4.209.826	864.095	5.073.921
2018. ¹⁾ I	125.387	1.036.223	671.835	168.395	976.200	210.041	221.051	285.960	200.392	837.279	141.611	152.419	4.050.118	820.442	4.870.559
II	233.756	1.041.858	725.374	177.631	1.181.447	224.280	235.371	285.960	202.582	838.097	144.326	154.600	4.410.708	893.487	5.304.196
III	414.494	1.098.043	754.142	182.839	1.276.084	231.004	235.364	285.960	204.447	823.194	145.691	159.524	4.737.594	959.705	5.697.299

¹⁾ Procjena / Estimate

4. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2010

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2010

hilj. KM / 000 KM

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2015	780.716	3.394.706	2.285.572	660.016	3.551.881	811.493	798.117	916.117	697.198	3.101.001	408.841	599.221	14.527.230	3.142.678	17.669.908
2016	850.260	3.562.658	2.434.859	663.863	3.717.350	817.997	850.717	920.104	716.328	3.072.152	415.654	638.356	14.955.708	3.235.370	18.191.078
2017	759.960	3.797.362	2.641.597	666.946	3.943.444	831.669	914.646	921.361	717.865	3.122.634	436.826	675.737	15.439.951	3.340.126	18.780.077
2015. I	89.809	794.459	504.940	159.632	767.194	192.641	190.406	228.173	172.026	780.298	101.774	145.148	3.336.152	721.710	4.057.862
II	196.372	843.280	580.359	163.819	900.305	203.886	201.762	228.835	173.030	780.123	102.816	147.145	3.646.157	788.774	4.434.930
III	382.493	864.847	594.170	166.771	960.347	217.205	200.495	229.362	177.345	768.481	102.841	151.369	3.920.531	848.129	4.768.660
IV	112.042	892.120	606.104	169.793	924.034	197.761	205.454	229.747	174.798	772.100	101.410	155.560	3.624.391	784.065	4.408.456
2016. I	101.679	824.082	538.785	158.783	801.235	192.308	202.789	229.728	176.548	767.609	104.767	156.501	3.404.774	736.555	4.141.329
II	217.042	901.717	642.922	164.900	934.433	205.126	214.183	229.956	178.208	769.855	104.903	157.441	3.760.977	813.613	4.574.590
III	419.021	888.568	618.175	168.647	1.018.913	211.293	209.218	230.140	179.709	760.706	104.230	160.765	4.036.217	873.155	4.909.372
IV	112.517	948.292	634.977	171.533	962.770	209.270	224.527	230.279	181.863	773.981	101.754	163.649	3.753.740	812.047	4.565.787
2017. I	109.910	863.828	575.760	157.707	846.127	191.499	221.328	230.009	173.544	784.926	110.800	163.325	3.529.737	763.589	4.293.326
II	192.457	942.813	678.380	165.111	991.859	210.729	228.529	230.182	178.324	786.031	109.611	166.104	3.867.192	836.590	4.703.782
III	342.095	995.712	699.909	170.785	1.087.517	215.739	230.336	230.426	181.738	766.996	108.683	171.990	4.159.520	899.830	5.059.350
IV	115.498	995.008	687.548	173.344	1.017.941	213.702	234.453	230.744	184.259	784.681	107.732	174.318	3.883.501	840.118	4.723.619
2018. ¹⁾ I	112.598	935.193	614.152	158.371	890.746	201.812	229.368	230.180	178.620	784.633	110.900	176.214	3.661.262	792.041	4.453.303
II	209.913	943.294	663.093	167.058	1.076.697	215.493	244.228	230.180	180.565	785.351	113.054	178.735	3.987.231	862.558	4.849.790
III	372.216	993.360	689.392	171.956	1.162.692	221.954	244.220	230.180	182.221	771.573	114.140	184.427	4.282.732	926.484	5.209.217

¹⁾ Procjena / Estimate

5. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2010, STOPE REALNOG RASTA (PROMJENE U ODNOSU NA ISTO TROMJESEČJE PRETHODNE GODINE)

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2010, REAL GROWTH RATES (CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR)

	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	UFPIM (-) FISIM (-)	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) Gross value added (basic prices)	Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+) Taxes on products less subsidies on products (+)	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) Gross domestic product (market prices)
2015	10,9	3,7	6,8	1,9	3,6	2,1	3,5	1,7	8,9	0,6	0,4	5,4	3,1	3,1	3,1
2016	8,9	4,9	6,5	0,6	4,7	0,8	6,6	0,4	2,7	-0,9	1,7	6,5	2,9	2,9	2,9
2017	-10,6	6,6	8,5	0,5	6,1	1,7	7,5	0,1	0,2	1,6	5,1	5,9	3,2	3,2	3,2
2015. I	-10,6	-1,3	1,6	2,1	1,6	1,9	2,7	2,0	11,8	2,2	5,5	4,2	1,2	1,2	1,2
II	8,3	5,7	8,1	5,0	4,0	2,5	3,9	1,9	8,3	1,2	1,2	5,2	3,8	3,8	3,8
III	20,2	5,1	7,7	1,1	3,2	5,1	2,5	1,6	8,7	0,1	-1,6	4,8	4,5	4,5	4,5
IV	7,8	5,4	9,2	-0,2	5,1	-1,4	5,0	1,3	7,0	-1,2	-2,9	7,2	2,6	2,6	2,6
2016. I	13,2	3,7	6,7	-0,5	4,4	-0,2	6,5	0,7	2,6	-1,6	2,9	7,8	2,1	2,1	2,1
II	10,5	6,9	10,8	0,7	3,8	0,6	6,2	0,5	3,0	-1,3	2,0	7,0	3,1	3,1	3,1
III	9,5	2,7	4,0	1,1	6,1	-2,7	4,4	0,3	1,3	-1,0	1,4	6,2	3,0	3,0	3,0
IV	0,4	6,3	4,8	1,0	4,2	5,8	9,3	0,2	4,0	0,2	0,3	5,2	3,6	3,6	3,6
2017. I	8,1	4,8	6,9	-0,7	5,6	-0,4	9,1	0,1	-1,7	2,3	5,8	4,4	3,7	3,7	3,7
II	-11,3	4,6	5,5	0,1	6,1	2,7	6,7	0,1	0,1	2,1	4,5	5,5	2,8	2,8	2,8
III	-18,4	12,1	13,2	1,3	6,7	2,1	10,1	0,1	1,1	0,8	4,3	7,0	3,1	3,1	3,1
IV	2,6	4,9	8,3	1,1	5,7	2,1	4,4	0,2	1,3	1,4	5,9	6,5	3,5	3,5	3,5
2018. ¹⁾ I	2,4	8,3	6,7	0,4	5,3	5,4	3,6	0,1	2,9	0,0	0,1	7,9	3,7	3,7	3,7
II	9,1	0,1	-2,3	1,2	8,6	2,3	6,9	0,0	1,3	-0,1	3,1	7,6	3,1	3,1	3,1
III	8,8	-0,2	-1,5	0,7	6,9	2,9	6,0	-0,1	0,3	0,6	5,0	7,2	3,0	3,0	3,0

¹⁾ Procjena / Estimate

6. TROMJESEČNA BRUTO DODANA VRIJEDNOST I BRUTO DOMAĆI PROIZVOD, SEZONSKI PODEŠENE LANČANO POVEZANE VRIJEDNOSTI U CIJENAMA 2010, STOPE REALNOG RASTA (PROMJENE U ODNOSU NA PRETHODNO TROMJESEČJE)

QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, SEASONALLY ADJUSTED DATA, CHAIN LINKED AT PRICES OF 2010, REAL GROWTH RATES

(CHANGES COMPARED TO THE PREVIOUS QUARTER)

													%
	A	B, C, D, E	od toga C / of which C	F	G, H, I	J	K	L	M, N	O, P, Q	R, S	Bruto dodana vrijednost (bazne/ bazične cijene) <i>Gross value added (basic prices)</i>	Bruto domaći proizvod (tržišne cijene) <i>Gross domestic product (market prices)</i>
2015. I	-3,3	1,3	3,1	0,4	0,4	0,3	0,9	0,6	4,2	-0,1	-2,6	0,4	0,4
II	8,1	1,6	0,2	0,3	1,5	0,5	2,6	0,3	0,6	-0,1	1,0	1,0	1,0
III	3,7	1,2	2,9	-0,8	0,2	1,4	0,7	0,2	2,5	-0,1	0,0	0,9	0,9
IV	-0,6	1,1	2,5	0,1	2,7	-3,5	1,1	0,2	-0,7	-0,8	-1,4	0,2	0,2
2016. I	-1,2	1,6	-0,2	2,2	0,3	1,5	2,7	0,0	-0,4	-0,6	3,3	1,0	1,0
II	8,5	2,4	5,0	-1,2	0,6	0,9	1,6	0,1	1,7	0,1	0,1	1,0	1,0
III	2,8	-2,5	-3,2	-0,2	2,1	-0,6	-0,1	0,1	0,4	0,5	-0,6	0,7	0,7
IV	-2,6	4,6	3,8	0,4	1,1	1,7	3,4	0,1	1,3	0,2	-2,4	0,9	0,9
2017. I	-4,1	-0,7	1,9	-1,0	1,9	-0,9	3,0	-0,1	-3,0	1,1	8,9	0,3	0,3
II	-1,3	3,4	4,2	1,0	0,6	1,4	-0,7	0,1	1,2	0,2	-1,1	1,2	1,2
III	-5,4	3,8	2,8	0,6	2,5	-0,3	2,3	0,1	1,1	-0,3	-0,8	0,9	0,9
IV	7,3	-1,5	-1,3	-0,1	1,0	2,4	1,0	0,1	1,8	0,2	-0,9	0,8	0,8
2018. ¹⁾ I	9,1	1,8	1,0	-0,2	1,3	0,4	0,4	-0,2	-1,1	-0,1	2,9	0,9	0,9
II	-1,6	-3,2	-3,9	0,7	3,1	-0,1	2,7	0,0	-0,3	0,0	1,9	0,5	0,5
III	-5,6	2,9	2,7	0,1	1,2	0,4	1,5	0,0	0,0	0,5	1,0	0,7	0,7

¹⁾ Procjena / Estimate

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Tromjesečni BDP obračunat je po proizvodnom pristupu u tekućim cijenama, stalnim cijenama prethodne godine i cijenama referentne 2010. godine. Obračun je urađen na nivou oblasti i područja Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom NACE - Rev. 2. Tromjesečni nacionalni računi zasnivaju se na istim principima i definicijama kao i godišnji računi, odnosno na preporukama međunarodnih metodologija "Sistem nacionalnih računa 2008" (SNA 2008), "Evropski/Europski sistem računa 2010" (ESA 2010), kao i na priručnicima za tromjesečne nacionalne račune EUROSTAT-a i Međunarodnog monetarnog fonda.

Tromjesečni BDP ukazuje na kratkoročna privredna/gospodarska kretanja, te je stoga korisno sredstvo za ekonomske analize i politike. Osnovna svrha obračuna tromjesečnog BDP-a je izračun realne stope rasta.

Glavni izvori podataka su pokazatelji iz redovnih mjesečnih i tromjesečnih istraživanja Federalnog zavoda za statistiku (poljoprivrede, šumarstva, industrije, građevinarstva, trgovine, ugostiteljstva, saobraćaja, podaci o bruto platama i zaposlenima, statistika cijena), tromjesečni finansijski/financijski podaci preduzeća/poduzeća i drugi izvori (Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za nadzor osiguranja FBiH, Centralna banka BiH, Ministarstvo finansija/finansija FBiH, Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH).

Za obračun tromjesečnog BDP-a za koji nije raspoloživa godišnja procjena korištena je metoda ekstrapolacije bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Za obračun tromjesečnog BDP-a za godine za koje su raspoložive godišnje procjene primijenjena je metoda interpolacije.

Usklađivanje tromjesečnih i godišnjih podataka vrši se svake godine nakon objavljivanja godišnjih podataka primjenom proporcionalne Denton metode koja zadržava, koliko je to moguće, kretanje indikatora unutar godine, ali uz ograničenje da zbir/zbroj sačinjenih tromjesečnih procjena treba biti identičan godišnjim podacima.

U priloženim tabelama su dostupni podaci u tekućim cijenama, cijenama prethodne godine, lančano povezanim vrijednostima u cijenama 2010, kao i tromjesečne stope obima/obujma između tekućeg tromjesečja i istog tromjesečja prethodne godine.

Vrijednosti obima/obujma u cijenama prethodne godine dopuštaju poređenje podataka samo između dvije uzastopne godine (podaci u cijenama prethodne godine za bilo koju godinu sa godišnjim podacima u tekućim cijenama iz prethodne godine). Da bi se dobila dugoročna serija koja omogućava poređenje između bilo kojih odabranih perioda, procjene u cijenama prethodne godine su lančano povezane sa utvrđenim fiksnim referentnim periodom (2010. godina).

Serija podataka u stalnim cijenama prethodne godine je aditivna (BDP i bruto dodana vrijednost su jednaki zbiru/zbroju pojedinih kategorija i potkategorija), dok je serija podataka u cijenama referentne 2010. godine neaditivna (BDP i bruto dodana vrijednost nisu jednaki zbiru/zbroju pojedinih kategorija i potkategorija). Neaditivnost je rezultat primjene metode obračuna ulančanih indeksa na detaljnijoj raščlambi kategorija i potkategorija.

Prikazane su i stope rasta sezonski podešenih podataka između tekućeg i prethodnog tromjesečja.

NOTES ON METHODOLOGY

Quarterly GDP has been calculated by the production approach at current prices, constant prices of the previous year and prices of the reference year 2010. The calculation has been done at divisions and sections level of the Classification of Activity BiH 2010, which is harmonized with European Classification of Activity NACE - Rev. 2. The quarterly national accounts are based on the same principles and definitions as annual accounts, that is, on the recommendations of International methodologies, namely "System of National Accounts 2008" (SNA 2008), "European System of Accounts" (ESA 2010), as well as on manuals for quarterly national accounts of the EUROSTAT and International Monetary Fund.

Quarterly GDP data focus on short-term movements of the economy and therefore is a useful tool for economic analysis and policy. Main purpose of the quarterly GDP estimate is the calculation of real growth rate.

The main data sources are indicators from regular monthly and quarterly surveys of the Institute for Statistics of FBiH (agriculture, forestry, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on gross wages and employees, price statistics), quarterly financial data of enterprises and other sources (Banking Agency of FBiH, Insurance Supervisory Agency of FBiH, Central Bank of BiH, Ministry of Finance of FBiH, Indirect Tax Administration of BiH).

For the calculation of quarterly GDP for which no annual estimate is available the method of extrapolation of output and intermediate consumption has been used. For the calculation of quarterly GDP for the years for which annual estimates are available the method of interpolation has been applied.

Adjustment of quarterly and annual data is carried out every year upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method, thus preserving as much as possible the intra-annual movement of the indicators but subject to the restriction that the sum of the resulting quarterly estimates should be identical to the annual data.

The data are presented in the attached tables at current prices, prices of the previous year, chain-linked values at prices of 2010, as well as quarterly volume growth rates from quarter to the same quarter of previous year.

Volume values at prices of the previous year allow the comparison of the data only between two successive years (data at previous year prices for any given year with the annual current price data of the previous year). In order to obtain long-term series which allow the comparison between any chosen different periods, estimates of volume measures at prices of the previous year are chain-linked to produce series at a fixed reference period (2010).

The time series at constant prices of the previous year are additive (GDP and gross value added are equal to the sum of categories and subcategories) while the time series at prices of the reference year 2010 are not additive (GDP and gross value added are not equal to the sum of categories and subcategories). This non-additivity of GDP and GVA sums results from using the basic chain-linked indices on detailed structure of categories and subcategories.

The growth rates of seasonally adjusted data from quarter to previous quarter are also presented.

Sezonsko podešavanje je proces namijenjen za identifikaciju i otklanjanje sezonskih fluktuacija i kalendarskih uticaja/utjecaja na vremenske serije podataka. Korišten je program DEMETRA+, metoda TRAMO/SEATS.

Produžavanje serije stopa rasta sezonski podešenih podataka publikovanjem tromjesečnih podataka za svako sljedeće tromjesečje, može prouzrokovati korekcije već objavljenih sezonski podešenih stopa rasta zbog svojstva primijenjene metode desezoniranja.

Tromjesečni podaci tekuće godine su podložni promjenama do objavljivanja podataka za četvrto tromjesečje. Poslije objavljivanja podataka za četvrto tromjesečje, tromjesečni podaci su podložni promjeni samo u cilju usklađivanja sa godišnjim podacima.

ZNAKOVI

¹⁾ Oznaka za napomenu

0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere

SKRAĆENICE

PODRUČJA DJELATNOSTI PREMA KD BiH 2010

- A** Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
- B** Vađenje ruda i kamena
- C** Prerađivačka industrija
- D** Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E** Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F** Građevinarstvo
- G** Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
- H** Prijevoz i skladištenje
- I** Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)
- J** Informacije i komunikacije
- K** Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L** Poslovanje nekretninama
- M** Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti
- N** Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O** Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje
- P** Obrazovanje
- Q** Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi
- R** Umjetnost, zabava i rekreacija
- S** Ostale uslužne djelatnosti

Seasonal adjustment is a process intended to identify and remove seasonal fluctuations and calendar effects from time series data. The programme DEMETRA+, method TRAMO/SEATS has been used.

Due to the character of the implemented seasonal adjustment method, the extension of growth rate series, by adding of quarterly data for each new quarter, could cause subsequent corrections of already published seasonally adjusted growth rates.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

SYMBOLS

¹⁾ Footnote

0,0 data is less than 0,05 of the unit of measure used

ABBREVIATIONS

SECTIONS ACTIVITIES BY KD BiH 2010

- Agriculture, forestry and fishing*
- Mining and quarrying*
- Manufacturing*
- Electricity, gas, steam and air conditioning supply*
- Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
- Construction*
- Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*
- Transportation and storage*
- Accommodation and food service activities*
- Information and communication*
- Financial and insurance activities*
- Real estate activities*
- Professional, scientific and technical activities*
- Administrative and support service activities*
- Public administration and defence; compulsory social security*
- Education*
- Human health and social work activities*
- Arts, entertainment and recreation*
- Other service activities*

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Danijela Bujak – Buzuk i Sanjin Čengiđ
Prepared by: Ms. Danijela Bujak – Buzuk and Mr. Sanjin Čengiđ

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet